

Objaśnienia do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lubień Kujawski na lata 2015-2025

Wieloletnia Prognoza Finansowa (WPF) jest realizacją zapisów art. 226 - 232 ustawy o finansach publicznych z 2009 roku, jest dokumentem wieloaspektowym niezwykle złożonym obejmującym bardzo wiele zagadnień charakteryzujących gospodarkę finansową jednostki samorządu terytorialnego. Obowiązujące w tym zakresie unormowania stanowi nowelizacja ustawy o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2013 Nr 885 z późn. zm) dotycząca Wieloletniej Prognozy Finansowej jednostki samorządu terytorialnego oraz rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. 2015 poz. 92). Zmiany wprowadzone powołanymi unormowaniami dotyczą w szczególności okresu obowiązywania WPF, katalogu przedsięwzięć, struktury uchwały w sprawie WPF, jak również sposobu przekazywania uchwał i zarządzeń w sprawie WPF organom nadzoru którymi są Regionalne Izby Obrachunkowe.

Prognoza finansowa, która rzutuje na strukturę zadłużenia musi uwzględniać istniejące jak i przyszłe uwarunkowania oraz ograniczenia, również te związane ze zmianami ustawowymi. Realizacja planowanych przez jednostki samorządu terytorialnego zamierzeń inwestycyjnych w najbliższych latach oznacza potrzebę dostarczenia w stosunkowo krótkim czasie środków w postaci pożyczek, kredytów co powoduje przyrost długu i potrzebę rozłożenia spłat istniejącego jak i nowo powstającego długu na przyszłe okresy. Zarządzanie długiem będzie skoncentrowane na działaniach mających na celu zmianę charakterystyki pozycji dłużnych oraz uzyskaniu maksymalnie korzystnego rozkładu w czasie spłat zadłużenia, przy uwzględnieniu konieczności bieżącej obsługi zadłużenia ze środków własnych gminy w postaci odsetek od pożyczek i kredytów.

Wieloletnia Prognoza Finansowa w przypadku Gminy Lubień Kujawski opracowana została na lata 2015 - 2024, w związku z planowanymi spłatami zaciągniętych długoterminowych pożyczek i długoterminowego kredytu. Odległy czas prognozowania większa ryzyko niewłaściwego oszacowania wartości przyjętych w prognozie w odniesieniu do faktycznie uzyskanych. Nie mniej jednak WPF powiązana jest z uchwałą budżetową na 2015 rok, a każdorazowa zmiana wielkości

spowoduje konieczność jej zaktualizowania na rok bieżący i lata następne. Opracowanie przedstawionej prognozy na okres 10 lat wiąże się z zaciągnięciem długoterminowych pożyczek w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu i zaciągnięciem długoterminowego kredytu w Banku Spółdzielczym w Kowalu Oddział w Lubieniu Kuj. Długość okresu objętego prognozą wynika z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Z brzmienia przepisu wynika, że prognozę należy sporządzić na okres nie krótszy niż okres na jaki przyjęto limity wydatków dla przedsięwzięć, o których mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4. Zgodnie z powyższym do przedsięwzięć zaliczają się również planowane i zaciągane zobowiązania.

Opracowując założenia Wieloletniej Prognozy Finansowej kierowano się wybranymi założeniami przyjętymi w projekcie budżetu państwa na 2015 rok, uwzględniono zawarte założenia określone Zarządzeniem Nr 34/2014 Burmistrza Lubienia Kuj. z dnia 10 września 2014 roku, między innymi w zakresie:

- średniorocznego wskaźnika inflacji na poziomie 2,3%,
- prognozowanego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń 2%. Wynagrodzenia osobowe dla nauczycieli na poziomie wynagrodzeń z września 2014 roku, w projekcie budżetu państwa w 2015 roku nie planowano ustawowego wzrostu wynagrodzeń,
- minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2015 roku 1.750 zł brutto,
- obowiązującej stawki na Fundusz Pracy w wysokości 2,45% podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe,

Pośrednio przyjęto sposób prognozowania poprzez indeksację o poszczególne wskaźniki makroekonomiczne (wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego - aktualizacja czerwiec 2014 rok), w którym to dokumencie Ministerstwo Finansów zaleca aby jednostki samorządu terytorialnego przygotowując prognozy kierowały się przedstawionymi w niniejszym dokumencie wytycznymi dotyczącymi kształtowania się podstawowych wskaźników makroekonomicznych.

Dane zawarte w WPF w kategorii poszczególnych dochodów, wydatków budżetowych obrazują sytuację finansową gminy w roku budżetowym i przyszłych

latach, która pozwala na dokonanie analizy możliwości inwestycyjnych oraz zdolności kredytowej, stwarza możliwości weryfikacji długookresowej stabilności finansowej jednostki samorządu terytorialnego, pod którą należy rozumieć zdolność do obsługi zobowiązań i utrzymania płynności finansowej w długiej perspektywie.

Wieloletnia Prognoza Finansowa opracowana została w oparciu o źródła dochodów budżetu Gminy na poziomie możliwie realnym do uzyskania w latach 2015 - 2024. Jak co roku sporządzając prognozę brano pod uwagę ograniczenia dotyczące uchwalania budżetu wynikające z ustawy o finansach publicznych. Zakres danych uwzględnia dane historyczne wynikające ze sprawozdań dotyczące wykonania budżetów za lata 2012 - 2013 (służące ograniczeniu poziomu zadłużenia jednostki), planowane wykonanie budżetu według stanu na koniec trzeciego kwartału 2014 roku wraz ze środkami europejskimi na zadania inwestycyjne, spłatę i obsługę długu. Zakładając prognozowane dochody na 2015 rok uwzględniono dane zawarte przez Ministerstwo Finansów w zakresie kształtowania się PKB, który stanowi jeden z podstawowych mierników dochodu narodowego. Wskaźnik ten wykorzystano również do zaplanowania pozostałych dochodów własnych. W zakresie dochodów własnych uwzględniono dane przekazane z budżetu państwa jak subwencje i udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych, dane przekazane przez Wojewodę Kujawsko - Pomorskiego w zakresie dotacji celowych. Zakładając prognozowane wydatki określono poziom niezbędnych wydatków bieżących, wydatków majątkowych, uwzględniono odsetki od zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów pożyczek jak i poręczenia. Określono także wydatki na funkcjonowanie organów jednostki samorządu terytorialnego tj. wydatki związane z utrzymaniem Rady Gminy i Urzędu Gminy.

Prace nad budżetem na 2015 rok określone w Wieloletniej Prognozie Finansowej dotyczącej poszczególnych lat (załącznik Nr 1) rozpoczęto od wprowadzenia planu za okres III kwartałów 2014 roku i wykonania budżetu na koniec 2014 roku, których realizacja po stronie dochodów stanowiła 24.772.278,06 zł tj. 91,70% wykonania planu, w tym dochody bieżące 21.884.961,83 zł, i dochody majątkowe 2.887.325,23 zł. Wydatki zrealizowano w wysokości 25.112.318 zł tj. 87,27% wykonania planu, w tym wydatki bieżące 19.907.128,63 zł, i wydatki majątkowe 5.205.189,37 zł.

Zakładany deficyt budżetu w wysokości 1.761.107,92 zł za 2014 rok stanowi 340.030,94 zł. Zaplanowane przychody budżetu w kwocie 1.822.767,92 zł, zrealizowane zostały w wysokości 1.545.492,92 zł. Rozchody budżetu z tytułu spłaty zaciągniętych zobowiązań krajowych pożyczek stanowiły plan w wysokości 61.600 zł zostały zrealizowane w 100%. Przyczyną zmniejszenia rozchodów po stronie planu i wykonania w trakcie roku z kwoty 100.000 zł było umorzenie pożyczki na kwotę 134.725 zł, tj. 30% pożyczki wyrażone Uchwałą nr 156/14 z dnia 24 września 2014 roku Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. Kwota długu na koniec 2014 roku po uwzględnieniu zaciągniętej pożyczki w wysokości 90.000 zł, nie zaciągnięciu planowanej pożyczki w wysokości 215.615 zł stanowi kwotę 3.146.756 zł, z czego kwotę 1.500.000 zł stanowi długoterminowy kredyt bankowy, kwota 1.646.750 zł przypada na zobowiązanie z tytułu pożyczek zaciągniętych na rynku krajowym. Nie poniesiono wydatku z tytułu gwarancji i poręczeń, których zabezpieczenie stanowiło 35.210 zł dla Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Dorzecza Zgłowiączki z siedzibą w Choceniu.

Wieloletnią Prognozę Finansową opracowano do 2024 roku tj. na okres, na który zaciągnięto zobowiązania finansowe z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym, których maksymalne okresy spłat rozłożono na 10 lat.

Przyjęte założenia po dokonanych analizach i zmianach dotyczących uchwalenia budżetu Gminy Lubień Kujawski na 2015 rok stanowią poszczególne elementy załącznika do Uchwały Nr 1 Wieloletniej Prognozy Finansowej. Uwzględniając powyższe założenia na 2015 rok zaplanowano dochody w wysokości **21.015.064 zł**, z tego;

- dochody bieżące - 19.577.174 zł,
- dochody majątkowe - 1.437.890 zł, w tym; dochody ze sprzedaży majątku - 110.640 zł.

Na zaplanowane dochody ogółem składają się subwencje, dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej, dochody w ramach podpisanych umów i porozumień, dochody własne (opisane w informacji opisowej do budżetu Gminy Lubień Kujawski na 2015rok).

Prognozowane dochody mają przełożenie na realizację wydatków budżetowych, które zaplanowano w wysokości **21.515.064 zł**, z tego:

- wydatki bieżące zaplanowano na kwotę 18.092.699 zł W powyższej kwocie wydatków bieżących zaplanowano wydatki związane z obsługą długu publicznego w wysokości 150.000 zł, wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane w wysokości 9.097.480 zł, wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego w wysokości 2.181.960 zł ujęte w rozdziałach 75022 „Rady gmin” i 75023 „Urzędy gmin”, wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji w wysokości 35.210 zł dla Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Dorzecza Zgłowiączki z zabezpieczeniem do 30 czerwca 2016 roku.

- wydatki majątkowe zaplanowano w wysokości 3.422.365 zł,

Wydatki na spłatę i obsługę długu od zaciągniętych pożyczek i kredytu zaplanowano w wysokości 150.000 zł, spłaty odsetek dotyczą:

- Kredytu bankowego długoterminowego zaciągniętego na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań, zaciągnięty 25 października 2012 roku w BS w Kowalu w wysokości 1.500.000 zł, termin spłaty 2015 - 2024 rok.
- Pożyczki na „Budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Lubień Kuj.”, zaciągniętej 12 listopada 2012 roku w WFOŚ i GW w Toruniu w wysokości 352.000 zł, termin spłaty 2015 - 2022 rok.
- Pożyczki na „Budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kaliska, Uchodze, Lubień Kuj. gm. Lubień Kuj.”, zaciągniętej 12 listopada 2012 roku w WFOŚ i GW w Toruniu w wysokości 690.000 zł, termin spłaty 2015 - 2022 rok.
- Pożyczki na „Termomodernizację budynku Urzędu Miejskiego w Lubieniu Kuj.”, zaciągniętej 11 grudnia 2012 roku w WFOŚiGW w Toruniu w wysokości 61.250 zł, termin spłaty 2015 - 2022 rok.
- Pożyczki na „Budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kaliska i Gole gm. Lubień Kuj.- I etap”, w łącznej wysokości 453.506 zł z czego kwotę 250.000 zł zaciągnięto 11 grudnia 2012 roku, kwotę 203.506 zł zaciągnięto 19 września 2013 roku w WFOŚiGW w Toruniu, termin spłaty 2015 - 2022 rok.

- Pożyczki na „Zakup lekkiego samochodu ratowniczo - gaśniczego dla OSP Kanibród” zaciągniętej 23 grudnia 2014 roku w WFOŚiGW w Toruniu w wysokości 90.000 zł, termin spłaty 2016 - 2021 rok
- Pożyczka na „Zakup średniego samochodu ratowniczo - gaśniczego dla OSP Kłóbka” zaciągnięta 29 listopada 2010 roku w WFOŚ i GW w Toruniu, Uchwałą Rady Nadzorczej nr 156/14 w dniu 24 września 2014 roku została umorzona, stanowi to 30 % zaciągniętej pożyczki. O powyższą kwotę pomniejszono kwotę długu na koniec 2014 roku. W budżecie na 2015 rok zobowiązanie nie występuje.

Łączna kwota zaciągniętych zobowiązań z tytułu spłat kredytów i pożyczek na koniec 2014 roku stanowi 3.146.756 zł. Uwzględniając planowane przychody na 2015 rok w wysokości 848.200 zł, przewidywana kwota długu stanowiłaby kwotę 3.646.756 zł. Spłaty zaciągniętych rat kapitałowych pożyczek i kredytu systematycznie będą spłacane ulegając zmniejszeniu i tak;

- w 2015 roku spłacimy kwotę 348.200 zł
- w 2016 roku spłacimy kwotę 692.115 zł,
- w 2017 roku spłacimy kwotę 702.485 zł,
- w latach 2018 - 2021 spłacimy kwoty w równych ratach po 386.200 zł,
- w roku 2022 spłacimy kwotę 357.356 zł,
- w latach 2023 - 2024 spłacimy kwoty po 175.000 zł, w związku z powyższym dług zostanie spłacony.

Na koniec 2024 roku zaciągnięte zobowiązania zostaną spłacone, a uwzględnione planowane do zaciągnięcia przychody z tytułu pożyczek na rynku krajowym w łącznej wysokości 848.200 zł, (bez uwzględnienia pożyczki 215.615 zł) zaplanowane zostały do spłaty w latach 2016 - 2017 odpowiednio 316.300 zł i 316.285 zł.

Zaciągnięte zobowiązania wynikają z finansowania inwestycji gminnych ponad poziom wynikający z dostępnych własnych środków budżetowych.

Podstawę zaciągnięcia zobowiązań stanowiły uchwały Rady Miejskiej wskazując ich przeznaczenie określając kwoty i okresy spłat, których zabezpieczenie stanowi weksel „in blanco” wraz z deklaracjami wekslowymi, a spłaty ich następować będą do 2024 roku z dochodów własnych. Na zaciągnięcie powyższych zobowiązań Gmina posiadała pozytywne opinie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy

Zespół Zamiejscowy we Włocławku. Spłatę zaciągniętych zobowiązań przyszłych budżetów zaplanowano zabezpieczać dodatkimi wynikami budżetu.

Odnosząc się do art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych na 2015 rok nie planowano wolnych środków. Kwota posiadanych środków wynika z ewidencji księgowej po zamknięciu roku budżetowego. W związku z czym, do budżetu nie wprowadzono wolnych środków niepotwierdzonych ewidencją, wobec powyższego prognozowany budżet zaplanowano przychodami w wysokości 848.200 zł, którego źródło pokrycia stanowią będą przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym, które jednocześnie stanowią uzupełnienie i zrównoważenie budżetu. Realizując budżet zaplanowane przychodu w ciągu roku mogą ulec zmianie. Rozchody stanowią będą spłaty otrzymanych pożyczek i kredytu na rynku krajowym w wysokości 348.200 zł, a przewidywana kwota długu na koniec 2015 roku na etapie uchwalenia budżetu na 2015 rok stanowiłaby kwotę 3.646.756 zł. Prognozowany budżet na 2015 rok spełnia wskaźniki spłaty zobowiązań wynikające z ustawy o finansach publicznych, między innymi;

- spełniony zostaje wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego i bez uwzględniania ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok, który stanowi 2,37 %,
- spełniony zostaje wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok, stanowiący 2,37 %,
- spełniony zostaje wskaźnik dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów budżetu, ustalony dla danego roku (wskaźnik jednoroczny), stanowiący 7,59 %,
- dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału

roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat), stanowiący 7,95 %,

- spełniona zostaje informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy.

Na podstawie art. 227 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, „Wieloletnia Prognoza Finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych” na lata 2016 - 2018 dokonano analizy rozbicia prognozowanych dochodów i wydatków. Dochody i wydatki podzielono na bieżące i majątkowe, których szczegółowy podział stanowi część tabelaryczna załącznika Nr 1 Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Pomimo obowiązujących przepisów prognozowany budżet na 2015 rok nie narusza norm prawnych zostaje zachowany art. 242 ustawy, stanowiący o relacji zrównoważenia między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi, który dla prognozowanego budżetu stanowi kwotę w wysokości 1.484.475 zł.

Odnosząc się do lat 2015 - 2024 WPF zachowano spełnienie wskaźników wynikających z ustawy o finansach publicznych. Zaplanowano możliwe realne do uzyskania dochody bieżące i majątkowe, wydatki bieżące i majątkowe, poszczególne kategorie dochodów, wydatków, informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych, przedstawione w załączniku Nr 1 do uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lubień Kujawski na lata 2015 - 2024. Uwzględniono rozchody z tytułu spłat rat kapitałowych wraz z odsetkami.

Uchwała Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2015 - 2024 zawiera załącznik Nr 2 uwzględniający wykaz przedsięwzięć realizowanych w latach 2014 - 2018, którymi są:

- **„Budowa kanalizacji sanitarnej etap IV oraz V w miejscowościach Kaliska i Gole gmina Lubień Kujawski”** udział planowanych środków wliczonych 585.000 zł i długoterminowej pożyczki z WFOŚ i GW w Toruniu w wysokości 215.615 zł. Łączne nakłady w roku budżetowym 800.615 zł. Realizacja inwestycji lata 2014 - 2015.

- „Przebudowa dróg gminnych w miejscowościach Szewo, Beszyn, Wąwał, Wola Dziankowska, Antoniewo na terenie gminy Lubień Kujawski” zaplanowane łączne nakłady finansowe stanowią kwotę 3.937.764 zł. Realizację zaplanowano na lata 2015 – 2018. Planowane wydatki 600.000 zł w roku 2015, 600.000 zł w roku 2016, 900.000 zł w roku 2017, a na rok 2018 zaplanowano kwotę 1.837.764 zł.

Zamierzając zaciągnąć nowe większe zobowiązania niezbędna będzie analiza wymogów ustawy o finansach publicznych, która znacząco ogranicza możliwości zadłużenia się gminy. Zobowiązania zaciągnięte w latach poprzednich i planowane do zaciągnięcia w latach przyszłych o ile wystąpią spowodują większe zadłużenie.

Analiza obliczeń wskazuje, iż przyjęte w prognozie założenia zapewniają spełnienie wymogów relacji wynikającej z art. 243 Ustawy odnośnie obsługi zadłużenia jednostki. Przyjęte założenia w chwili obecnej pozwalają stwierdzić, że dla okresu prognozowania sytuacja finansowa Gminy pozwala na spełnienie ustawowych obostrzeń dotyczących zadłużenia zapewniając jednocześnie stabilny poziom inwestycji (wydatków).

Należałoby zwrócić uwagę na wysokie ryzyko prognozowania w tak znacznym horyzoncie czasowym, bowiem prognoza musi zostać uchwalona do 2024 roku nie mniej jednak przyjęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy wartości w poszczególnych kategoriach zostały zaprognozowane w sposób bezpieczny, a dodatkowe korekty merytoryczne w ciągu roku umożliwią urealnienie prognozy w jak największym stopniu.

Przewodniczący Rady

Marek Małachowski